

Kommunförbundet Skåne

Forskning & Innovation

nr 1, 2013

Sjöbo – en forskande kommun

Roger Larsson, kommunchef i Sjöbo, har inte funderat så mycket på begreppet forskningskommuner, men länge undrat varför inte kommuner är mer etablerade som forskningsarenor: ”Det kan ju knappast finnas någon mer mångsidig verksamhet och där resultat direkt kan omsättas i samhällsnytta.”

I Sjöbo har av tradition socialtjänsten och den pedagogiska verksamheten en del forskningskontakter men, Roger Larsson anser att det finns en mängd andra intressanta områden i en kommun som borde vara aktuella för forskning.

För en kommun som Sjöbo, som genomgår en form av identitetsförändring från landsbygdskommun till en mer storstadsnära ort, är kopplingen till exempelvis Lunds universitet viktig. Roger Larsson menar att kopplingen till universitet och högskola ger en skjuts i utvecklingsarbetet.

Sjöbo kommun arbetar aktivt med att utveckla samverkan mellan forskning och praktik, genom att exempelvis uppmuntra kontakt med universitet och högskola från den egna verksamheten. Kommunen försöker även hjälpa till med examensarbeten och erbjuder studiebesök för att stimulera studenter att arbeta med Sjöbo. Bland annat har en stor grupp blivande landskapsarkitekter fått arbeta med ett centralt stationsområde. ”*Detta till stor glädje både för dem och för våra tjänstemän och politiker.*”

Roger Larsson

Roger Larsson är mycket positiv till forskningskommuner. Han ser konkreta effekter inom både individ- och familjeomsorgen, demensvården och samhällsplaneringen när det gäller metodutveckling. Han tror också att det kan ge positiva effekter bland medarbetare i upplevelsen av att verka i en kommun som uppmärksammas i forskningsssammanhang.

Forskning & Innovation ges ut av
Kommunförbundet Skåne, Box 53, 221 00 Lund
Ansvarig utgivare: Karen Lagercrantz
Tel 046-719934, karen.lagercrantz@kfsk.se
Redaktör: Emma Wolf
Tel 0709-719986, emma.wolf@kfsk.se
Grafisk form: Lena Lindberg

Hållbar utveckling inom miljö och samhällsbyggnad

Stefan Winberg är en av tre förbundssekreterare som arbetar med miljö och samhällsbyggnad på Kommunförbundet Skåne. Han arbetade tidigare i Hörby kommun och var en av de chefstjänstemän som intervjuades till rapporten **Forskningsbehov hos Skånes kommuner inom miljö och samhällsbyggnad**. Tidigare har han själv deltagit i forskningsprojekt inom kommunal verksamhet.

Med sin erfarenhet av kommunernas perspektiv fyller han en viktig funktion i arbetet med forskningskommuner.

"Kommunförbundet Skåne ska vara en arena för kommuner och akademier." Stefan Winberg menar att de båda parterna inte vet vad den andra gör och att Kommunförbundet Skånes största uppdrag blir att hitta finansiella former för att utveckla samverkan. Metoden för detta är en viktig del i projektet med forskningskommuner, då förutsättningarna för stora respektive små kommuner skiljer sig avsevärt. En utmaning blir att se till att alla engagerade kommuner har möjlighet att delta oberoende av budget och antal anställda.

I samverkan med akademien kommer kommunerna att kunna utveckla en mer strukturerad metodik, som kan vara ett bra inslag i den kommunala kvalitetssäkring och de beslutsunderlag som ligger till grund för projekt inom miljö och samhällsbyggnad.

"Forskningskommunerna kommer att ligga i framkant med sitt utvecklingsarbete". Stefan Winberg menar att även om resultat inte kommer att kunna publiceras på länge så kommer de kommuner som bedriver forskning att få högre status.

Stefan Winberg

Skånes kommuner i framkant! – Projektmedel beviljat

Region Skånes miljövårdsfond har beviljat Kommunförbundet Skåne projektmedel till att bland annat utveckla en arena där relevant forskning inom miljöområdet kan förmedlas till kommunerna.

Tanken med projektet är att det ska förbättra kopplingen mellan forskning och praktik på flera sätt. Till exempel genom att publicera nyhetsbrev med goda exempel om kommuner i forskningssamverkan och genom att driva forskningscirkular om hållbar utveckling. En annan del går ut på att starta och utveckla en tankesmedja som arena för visioner och idéer.

Forskning är ett område för kommunerna att investera i och skapa relationer till. Detta ger unika möjligheter att skapa drivkraft på kommunal nivå. Genom ökad samverkan mellan forskning och kommunal verksamhet kan effekter uppnås som är avgörande för en positiv samhällsutveckling, menar Karen Lagercrantz.

Kommunernas verklighet är komplex med många problemområden som berör miljö och samhällsbyggnad. Därför behövs integrerande kunskap inom miljöområdet, som underlag till översiktsplaner. Kommunförbundet Skåne kommer genom forskningskommuner att skapa en arena för samverkan mellan kommunal verksamhet och forskningen, vilket kommer att påskynda förnyelseprocesser, implementering och förankring av nya metoder, processer och tankesätt.

Rapport: Forskningsbehov hos Skånes kommuner inom miljö och samhällsbyggnad

Det är inom sektorn miljö och samhällsbyggnad som framtiden formas, därför behöver kommunerna arbeta i helhetsperspektiv och med den bästa tillgängliga kunskapen.

Forskningsintresset i Skånes kommuner är genuint stort, enligt förbundssekreteraren Karen Lagercrantz. I den senaste rapporten från Forskning och Innovation, FoI, har hon och professor Thomas Palo undersökt forskningsbehovet inom miljö och samhällsbyggnad i 24 av Skånes kommuner. Rapporten, som grundar sig på intervjuer, anteckningar från FoIs tankesmedjor och workshop 2012, visar att även om synen på forskning varierar så finns ett intresse för forskning i alla kommuner.

Något som många kommuner saknar är en tydlig kontakt med forskare, vilket gör det svårare för kommunerna att ta del av forskningsresultat. Kommunernas utveckling hade gynnats av ett närmare samarbete med forskare där ett ”bottom up”-perspektiv hade möjliggjorts. När kommunernas medarbetare själva kan vara initiativtagare till ny forskning och vara med och identifiera problemområden till utveckling blir de mer engagerade och forskningsresultaten mer betydelsefulla i praktiken. Enligt kommunerna själva är sektorsövergripande forskning, där kommunen blir ett studieobjekt i tvärvetenskaplig forskning, en viktig form för framtidsanalyser.

Strukturen för hur samhället och forskningen ska kunna dra nytta av varandra behöver utvecklas. Kommunförbundet Skåne, KFSK,

skulle enligt kommunerna, kunna ha en nyckelroll som samordnare och länk mellan kommunerna och lärosätena. KFSK kan skapa en plattform med nätverk och tankesmedjor som bidrar till dialog och samverkan. Kommunförbundet Skånes uppdrag: Arrangera, engagera och inspirera!

Rapporter beställs via webbsidan
www.kfsk.se/fou

Från dilemma till resurs

Samarbete mellan kommunal verksamhet och akademi skapar möjligheter som tidigare inte var möjligt.

Magnus Sjeldrup, miljöstrateg i Båstad, har tillsammans med andra kustkommuner initierat ett samarbete med högskolan i Halmstad för att effektivisera uppsamlingen av tång längs kusten. Målet med tångprojektet är att kunna ta tillvara de enorma tångsjok som varje år når kusten. Eftersom tången innehåller giftiga ämnen har det varit en utmaning, men Magnus Sjeldrup menar att tillsammans med högskolan i Halmstad kommer de att nå målet.

Tångprojektet är ett av flera samarbeten mellan Båstad kommun och högskolan i Halmstad.

Under hösten 2012 har studenter från högskolan gjort inventeringar i kursen Landskapsökologi av våtmarksområdet Klaringen. Istället för att anlita konsulter har kommunen tagit tillvara de resurser som finns på högskolan för att kartlägga växt- och djurarter på Klaringen. *"På det sättet fick vi all information på bordet utan att det kostade en massa pengar som kommunen inte hade avsatt"*, säger Magnus Sjeldrup.

Magnus Sjeldrup, som själv har forskat och är naturvetare i grunden, ser stora möjligheter med ett tydligare utvecklat samarbete mellan kommunal verksamhet och akademien. Kommunerna står ofta inför problemet att de inte har möjlighet att söka forskningsmedel för olika utvecklingsprojekt. Med en kommunknuten forskare kan projekten få forskningsmedel och på så sätt kan kommunerna nå nya mål.

Kalendarium

Skånsk landskapsdag

Genomförs i samarbete med Länsstyrelsen, SLU Alnarp och Högskolan Kristianstad. Vad betyder den aktuella landskapskonventionen för människors välbefinnande, i meningen folkhälsa och social inkludering? Även forskning kring planeringsprocesser uppmärksammas. Den 12 mars i Hässleholm.

Hur påverkas folkhälsan av det framtida klimatet?

Ett halvdagsseminarium kring aktuell forskning inom folkhälsa relaterat till klimat i samarbete med Lunds universitet, Region Skåne och SLU Alnarp. Den 15 april i Lund.

Tankesmedja – tema regional planering

Mötesplats för forskare och praktiker där aktuell forskning presenteras och stimulerar till dialog, konkreta kommunbaserade forskningsprojekt och tydliggörande av begreppet forskningskommun. I samarbete med Region Skåne och Sveriges kommuner och landsting. Den 26 april i Sjöbo.

FORSKNINGSCIRKLAR

Klimatförändringens effekter för planering

Fokus för forskningscirkeln är inriktad på vad kommunerna kan göra i form av klimatanpassningar och motåtgärder i sina översiktplaner. Cirkeln genomförs i samarbete med Region Skåne och leds av professor Thomas Palo. Den 14 februari, 5 mars, 9 och 19 april i Lund.

Ekosystemtjänster för kustnära kommuner

Ett fungerande ekosystem är till nytta och vinst för kommunerna och dess medborgare. Syftet är att ta fram ett instrument som kan användas i fysisk planering i ett helhetsperspektiv. De ingående kommunerna väljer ut projekt som behöver belysas. Fem kommuner har anslutit sig till denna cirkel. Det finns plats för två kustkommuner till att delta. Processtart den 15 februari i Kristianstad.